

Bylo proto odmítnouti dovolací stížnost, pokud byla podána »představenstvem«.

2. Družstvo ve V. usneslo se na valné hromadě dne 8. září 1926 na likvidaci.

Rejstříkový soud na základě tohoto usnesení valné hromady povolil k odpovědi ze dne 6. listopadu 1926 usnesením ze dne 15. dubna 1927 č. Firm 843/27 zápis zrušení a likvidace družstva do společenstevního rejstříku, pak zápis likvidatorů a vyznačil firmu jako firmu likvidační.

Zákonné následky likvidačního vlastně zrušovacího usnesení společenstva nemohla odčinit pozdější valná hromada z 23. června 1928, jejíž obor působnosti již zrušovacím usnesením předcházející valné hromady a zákonnými předpisy (§§ 36 č. 3 a 40 družst. zák.), jež jsou rázu donucovacího, byl obmezen jen na likvidaci a činnosti již zrušovacím usnesením předcházející valné hromady, překročila obor své působnosti a porušila zákonné předpisy, jichž určitý doslov nepřipouští výjimky (srov. rozhod. č. 3502 sbírky nejv. s.). Nemůže-li však ani valná hromada zvrátit původní usnesení na likvidaci družstva, která ostatně byla již skončena, nemohou tak učiniti ani jednotliví členové.

Pokud jde o výmaz firmy po skončení likvidace, zaujal rekursní soud v podstatě správné stanovisko, zdůrazniv zejména, že lze k výmazu přistoupiti ihned, jakmile je prokázáno uspokojení věřitelů. Otázkou, zdali tomu tak bylo i v tomto případě, bude se rejstříkovému soudu zvláště zabývat.

V ostatním stačí poukázat na důvodům napadeného usnesení, které nebyly dovolací stížností vyvráceny.

Dovolací stížnost není odůvodněna a nemohlo jí být vyhověno. -r.

Vede-li se protokolovaný podnik obchodní kupce jednotlivce dále na účet pozůstalosti dědicem, jemuž svěřena její správa, může věřitel žalovati přímo firmu a nikoliv pozůstalost.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 15. prosince 1928 Rv I. 804/28. Krajský soud v Plzni Ck IV. a 80/27.)

Žalobě vznesené proti formě protokolované, jejíž samojednatel zemřel a již vede dále pozůstalá vdova za pozůstalost, kteréž vdově žaloba byla doručena, o zaplacení částky 10.000 Kč bylo v nižších stolicích vyhověno.

Nejvyšší soud rozsudek potvrdil dovolání strany žalované z těchto důvodů nevyhovět:

Dovolání, vytýkající nesprávné právní posouzení, nelze přiznati oprávněnosti, neboť odvolací soud posoudil věc po právní stránce úplně správně.

Zemřel-li majitel obchodního podniku, tvoří tento ovšem část pozůstalostního jmění a nechce-li věřitel zůstavitelův vyčkatí odevzdání pozůstalosti, může svoje nároky uplatňovati proti pozůstalosti. Vede-li se však obchodní podnik dále na účet pozůstalosti pod starou firmou, jak tomu jest v tomto předmetném případě, byla žalobkyně také oprávněna zažalovati tuto firmu. Tím, že v obchodním rejstříku bylo poznamenáno, že majitel firmy zemřel a že po dobu projednání pozůstalosti spravuje tuto a zastupuje firmu jeho vdova Josefa X., firma nijak nezanikla, a naopak bylo tím projevováno, že firma trvá dále po dobu pozůstalostního řízení (Srov. Komentář, Staub Pisko č. 22. Dr. O. Pisko »Das Unternehmen« § 9; Dr. Jar. Svamberk »Právo firemní« str. 51; Grünhuts Zeitschrift sv. 32, str. 471.) Nelze tudíž nahlížeti, že by žalobce nebyl oprávněn žalovati firmu.

Mylný právní názor dovolatelčin není také nijak ospravedlněn rozhodnutím, jichž se žalovaná dovolává, neboť z nich nevyplývá, že by za předpokladů, jak byly zde zjištěny, nemohla být žalována firma zemřelého majetníka. Poněvadž firma jest jen jméno obchodníka (čl. 15 obch. zák.) a žaloba vlastně směřuje proti pozůstalosti zemřelého majetníka, jest samozřejmé, že žalobkyně může žádati uspokojení jen do výše pozůstalého jmění. Bylo by však zbytečné žádati, aby to také pojmato bylo do žalobního návrhu.

Dovolací důvod č. 4 § 503 c. ř. s. není proto opodstatněn a dovolání musilo se minouti s úspěchem. -r.

Vlastník vymáhající na detentoru vydání věci, na kteréž si tento osobuje nabytí zástavního práva jinou osobou zřízeného, musí prokázati **obmyslnost** žalovaného při nabytí držby věci.

Otázka poctivosti případně obmyslnosti jest otázkou právní a jest ji vyřešiti ze zjištěných okolností i ve věcech obchodních na podkladě předpisu § 326 obch. z., dle kterého již pouhá **pochybnost** držitele při nabytí držby (zástavy) činí držení jeho obmyslným.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 21. prosince 1928 Rv I 727/28. Krajský soud v Písku Ck I 24/27.)

Žalobě Antonie Z. proti spořitelně X o vydání vkladní knížky a zaplacení 18.000 Kč bylo ve všech stolicích vyhověno.

Z důvodů nejvyššího soudu:

Dovolání, opřené toliko o dovolací důvod č. 4 § 503 c. ř. s. není opodstatněno.

Podle nesporného skutkového stavu věci, nižšími soudy zjištěného, který se stal podle § 498 a 513 c. ř. s. závazným i pro dovolací soud, nebyv ani odvoláním ani dovoláním napaden, zakoupila žalovaná k příkazu žalobkyně za její peníze cenné papíry v ceně 152.550 Kč, které pak žalobkyně dala jako své vlastnictví, což bylo žalované známo, do úschovy k žalované, kdež byly uloženy na depositní list č. 700, znějící na jméno X a jsou tam dosud uloženy.

Proti vlastnické žalobě (§ 366 obch. z.), kterou se domáhá žalobkyně vydání uvedené depositní knížky a zaplacení splatných úroků z cenných papírů, hájí se žalovaná obranou, vrcholící v tom, že žalovaná nabyla na cenných papírech, uložených na uvedenou vkladní knížku zástavního práva a je jejich poctivou držitelkou, obdrževši je do zástavy od Františka B., zetě žalobkyně.

Ve sporu jde jediné o otázku, zda lze žalovanou považovati za poctivou držitelku zástavy, či zda držení její bylo obmyslné, jak namítá žalobkyně. Neboť ať se již obrana žalované posuzuje s hlediska § 367 obch. z. anebo s hlediska čl. 306 obch. z., vždy jest příznivý výsledek její závislý na rozřešení otázky, zda lze žalovanou spořitelnu pokládati za poctivého držitele zástavy, či nikoli, při čemž jest míti na zřeteli, že poctivost, případně obmyslnost držitele musí býti dána v době nabytí držení. (Stubenrauch str. 459, Staub Pisko, Komentář ku čl. 306 obch. z.)

Namítá-li žalobkyně, že držení žalované bylo obmyslné, náleželo jí, aby prokázala, že tomu tak jest, když se podle § 328 obch. z. má v pochybnosti za to, že držení je bezelstné. (Srov. Stubenrauch str. 397.)

Otázka poctivosti, případně obmyslnosti držení, jest otázkou právní (srov. Neumann str. 1500) a jest ji vyřešiti ze zjištěných okolností na podkladě předpisu § 326 obch. z., když obchodní zákon sám nemá ustanovení, otázky té se týkajících. Nižší soudy zodpověděly záporně otázku, zda žalovaná byla poctivou držitelkou, a je s nimi souhlasiti.

Podle § 326 obch. z. ve spojení s § 368 obch. z. činí již pouhá pochybnost držitele, »že se může z okolností domnívati«, »že mohl míti z jiných okolností důvodné podezření«, držení jeho obmyslným, jde-li o věc patřící jiné osobě. (Viz Stubenrauch str. 396.)

Uvážili-li se nyní, že žalovaná věděla v době, když František B. složil u ní dne 4. září 1924 ku krytí úvěru své firmy depositní knížku, vystavenou žalovanou spořitelnou žalobkyni na složené u ní cenné papíry v ceně 152.550 Kč, že cenné papíry, uložené u ní na onu depositní knížku, jsou vlastnictvím žalobkyně a dále že František B. složil depositní knížku u žalované, aniž předložil k tomu nějaké zmocnění vlastníci deposita anebo tvrdil (neboť že by tomu tak bylo, žalovaná neuvědla), že jest zmocněncem žalobkyně, tu, i když se přihlíží k ustanovením řádu žalované spořitelny, dle něhož spořitelna není povinna zkoumati ani totožnost osoby ani její oprávněnost ku přijetí deposita, nelze se ubrániti dojmu, že žalované musila vzniknouti, právě že věděla, kdo jest pravým vlastníkem deposita a že složitelem depositní knížky byl, jak žalovaná sama tvrdí, její dlužník, který dosud nekryl úvěrové povinnosti ohledně úvěru jemu žalovanou poskytnutého, pochybnost, případně mohla míti důvodné podezření o tom, že jde ohledně depositní knížky o cizí věc a že také neměla pravděpodobného důvodu pro to, by mohla věřiti, že složitel depositní knížky jedná se souhlasem vlastnickým. Vznik tohoto podezření musila u žalované vyvolati také okolnost, že František B. jako

zež žalobkyně mlčel a netvrdil, skládaje depositní knížku, že činí tak jménem žalobkyně, své tehýně. Že jest názor tento správný, dotvrzuje další okolnost, že žalovaná si dala vystaviti prohlášení od manžela žalobkyně a nikoli od ní přímo. Vždyť byla-li žalovaná v dobré víře ohledně nabytí depositní knížky, nebylo jí třeba nějakého ještě souhlasu, zvláště ne souhlasu manžela žalobkyně, který jí tento dal svým prohlášením. K požadování takového souhlasu mohla žalovaná polnouti jediné její pochybnost o tom, zda nejde ohledně depositní knížky o cizí věc a další pochybnost, zda nabyta držení cenných papírů se souhlasem vlastníka. Je-li tomu tak, nelze žalovanou považovati za poctivého držitele a nelze říci, že by odvolací soud věc nesprávně posoudil, když potvrdil rozsudek prvního soudu žalobě vyhovující.

Dovolání bylo tudíž úspěch odepřiti.

-r.

Při nabytí firmy dědictvím mohou dědicové dosíci protokolace firmy své pod zněním firmy zůstavitelovy jen tehdy, když již zůstavitel platil výdělkovou daň ve výši k protokolaci požadované; okolnost, že jím později taková daň byla předepsána, nestačí.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 15. února 1929 R I 1017/28. Krajský soud v Chebu Firm 1528/28.)

Dědicové po Janu S. ohlásili firmu k zápisu do obchodního rejstříku se zněním jména zůstavitele Jana S.

Zápis firmy »Jan S.« byl jím rejstříkovým soudem odepřen, jelikož Jan S. bývalý vlastník firmy nebyl kupcem plného práva, totiž neplatil takovou daň, jaká jest předepsána ke protokolování firmy.

Stížností žadatelů (dvou synů zůstavitelových) rekursní soud z těchto důvodů nevyhověl: Jest správné, že právní existence firmy není závislá na její protokolaci a že při nabytí firmy dědictvím další vedení firmy podle čl. 22 obch. z. je přípustno, i když firma protokolována nebyla.

To platí však jen tehdy, když u předchozího majitele firmy stávaly podmínky protokolační povinnosti, totiž provozování obchodu a placení daně výdělkové ve výši stanovené § 7 uv. zák. k obch. zák.

Tato poslední podmínka ohledně Jana S., jenž prohlášen byl usnesením krajského soudu v Chebu ze dne 9. prosince 1929 M 42/25 za mrtva dnem 17. února 1917, dána není.

Úředním vysvědčením berní správy jest zjištěno, že Jan S. platil v roce 1913 menší výdělkovou daň než se k protokolaci požaduje a že daň jeho nedosáhla minima v § 7 uv. zák. k obch. z. stanoveného přede dnem 17. února 1917, kterýž den stanoven byl jako den jeho úmrtí.

Na tom ničeho nemění okolnost, že od roku 1922 předepsáno bylo na dani výdělkové již 200 Kč, poněvadž tento předpis netýká se již zemřelého Jana S., nýbrž jeho právních nástupců, ohledně je jejich protokolární povinnosti jest tento předpis směrodatný. Poněvadž Jan S. právo na firmu neměl, nejša plnoprávním obchodníkem, nemůže jeho firma do rejstříku obchodního býti zapsána.

Nejvyšší soud dovolací stížnosti nevyhověl. Odůvodnění: Není tu podmínek § 16 nesp. pat. a dodává se: Stěžovatelé se neprávem dovolávají šu 531 obch. z. Pozůstalost jest souhrn práv a závazků zůstavitelových, pokud se nezakládají na poměrech pouze osobních. Aby tedy dědicové po Janu S. mohli vésti jeho firmu, byl by musil Jan S. před svým úmrtím — pokud se týče před 17. únorem 1917, kterýžto den ve smyslu usnesení krajského soudu v Chebu ze dne 9. prosince 1926 M 42/25 nepřežil, nabytí práva k firmě. Tě doby však podle zjištění Jan S. neplatil výdělkovou daň podmínující protokolaci, nenabyl proto ani práva k vedení firmy a nemohou jeho právní nástupci po rozumu čl. 22 obch. z. vésti jeho dosavadní firmu.

Pozdější vyšší daň výdělková nemohla býti již vyměřena Janu S., nýbrž jen jeho pozůstalosti, pokud se týče těch, kteří vedli závod dále a jen ti mohou býti také zapsáni do obchodního rejstříku, ovšem pod firmou novou, odpovídající zákoným předpisům.

-r.

Přihlásil se universální dědic k pozůstalosti výmínečně. lze proti němu, pokud pozůstalost nebyla odevzdána, pro dluh pozůstalosti vésti exekuci jen na jmění pozůstalosti, avšak po odevzdání pozůstalosti (po vydání odevzdač listiny) i na vlastní jmění dědicovo.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 1. března 1929 R I 82/29. Krajský soud v Kutné Hoře Ck II a 182/25.)

A žaloval pozůstalost Bovu o zaplacení 8000 Kč. K pozůstalosti té přihlásila se na základě testamentu, avšak výmínečně, tedy s dobrodiním inventáře Cová, která pozůstalost ve sporu také zastupovala. Pozůstalost byla k zaplacení odsouzena, a když rozsudek vešel v moc práva a pozůstalost byla Cově odevzdána a odevzdač listina také již vydána, podal A návrh exekuce přímo proti Cově na zabavení 1/3 jejího služného, které pobírá jako soukromá úřednice, pokud služné její 6000 Kč převyšuje. K exekuci svému návrhu přiložil mimo exekuční titul, znějící proti pozůstalosti, ještě také odevzdač listinu k průkazu, že závazek přešel na Covou.

První soud exekuci povolil. K rekursu strany povinné soud rekursní znění usnesení exekuci povolující v ten rozum, že návrh na povolení exekuce zamítl, jelikož prý nevede se exekuce na pozůstalosti jmění, nýbrž na osobní jmění dědiců a to by bylo prý možno, jen kdyby se byla přihlásila bezvýmínečně, ona však, přihlásivši se výmínečně, jeví se zavázanou jen pokud pozůstalost stačí.

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu a obnovil usnesení prvního soudu.

Odůvodnění: Není sporu, že pozůstalost odevzdána byla Cově jako universální dědičce, jež se k ní přihlásila, z poslední vůle výmínečně.

Není pochyby o tom, že odevzdáním pozůstalosti po Bovi povinné straně (Cově) jako přihlášené dědičce nastal na straně dlužníkově případ universální sukcese prokázané podle § 9 ex. f. veřejnou listinou totiž odevzdač listinou.

Otázkou je, jak se utvářila věc pro vymáhajícího věřitele, jenž si vymohl exekuční titul proti dlužníku, právnímu předchůdci to dědičce, přihlásil-li se tento k pozůstalosti výmínečně.

Podle § 802 obch. z. je dědic, který nastoupil v pozůstalost s výhradou právního dobrodiní soupisu, zavázán věřitelům jen potud, pokud pozůstalost stačí. Ize proto proti takovému dědici, pokud pozůstalost není odevzdána, povolit exekuci jen na jmění pozůstalosti. Z ustanovení §§ 547, 548, 550, 797, 801, 802 a 821 obch. z. však vyplývá, že od okamžiku, kdy dědic takovému byla pozůstalost odevzdána, lze vésti pro dluh zůstavitelův exekuci na vlastní jmění tohoto dědice, neboť od tohoto okamžiku jest jej považovati za osobního dlužníka vůči pozůstalostním věřitelům, ježto po odevzdání tvoří pozůstalosti jmění část vlastního jmění dědicova, kterým je tento oprávněn volně nakládati, kuč proto dědic takový po odevzdání pozůstalosti i vlastním jměním, ovšem zase jen potud, pokud pozůstalost stačí. Ježto taková poznámka je v usnesení exekuci povolující nemožná, lze námitku, že a pokud je již pozůstalost vyčerpána výlohami a dluhy, uplatnění toliko cestou pořadu práva, ať již žalobou podle § 35 neb § 86 ex. f. (Rozh. bývalého vídeňského nejv. s. číslo 2253 H. U. n. f.)

Z úvah těch bylo, vyhovující dovolacímu rekursu, uznati, jak se stalo.

-r.

I na zadrželém služném soukromého úředníka lze povolit exekuci jen tím způsobem, že se povolí zabavení jedné třetiny s tím, že volným zůstatí musí roční příjem 6000 Kč.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 7. března 1929 č. R I 89/29. Krajský soud v Chrudimí Cw 42/22.)

První soud povolil vymáhajícímu věřiteli k dobytí jeho pohledávky per 60.000 Kč s přísl. exekuci zabavením pohledávky ze služného a remunerační, pokud 6000 Kč ročně přesahuje bez omezení, jelikož věřitel o návrhu exekuce učinil, že jedná se o služné a remunerační zadrželou za uplynulý již čas, které žalobou dlužník vymáhá proti zaměstnavateli svému.

Rekurs dlužníkovu soud stolice druhé částečně vyhověl a nařikane usnesení potud změnil, že povolil exekuci zabavením služného a remunerační jen na jednu třetinu jejích s tím, že volným z nich musí zůstatí roční příjem 6000 Kč.

Dovolacímu rekursu vymáhajícího věřitele nebylo vyhověno. Důvody nejvyššího soudu:

Podle jasného znění šu 1 zákona ze dne 15. dubna 1920 č. 314 Sb. z. a n. jest exekuce na služební platy zaměstnanců ve službách soukromých omezena toliko na třetinu služebního platu, při čemž musí dlužník vždy zůstatí volným roční příjem 6000 Kč — nejde-li o vymáhání výživného (§ 1 odst. 2. cit. zák.).

Při tom nečiní zákon rozdílu mezi služebním platem běžným a zadrželým a nesejde na tom, že v tomto případě povinný domáhá se sporem na svém zaměstnavateli služebního